

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4 Chwefror, 2013

- YN BRESENNOL:** Y Cyngorydd H. Eifion Jones (Cadeirydd)
- Y Cyngorwyr Mrs. Fflur M. Hughes, Eric Roberts, G.W. Roberts OBE, Elwyn Schofield, Ieuan Williams.
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Democrataidd,
Rheolwr Gwasanaethau TGCh (BE),
Uwch Swyddog Datblygu AD (MW),
Swyddog Pwyllgor (MEH).
- HEFYD YN BRESENNOL:** Cyngorwyr W.J. Chorlton, G.O. Parry MBE – Arweinyddion Grwpiau (Wedi'u gwahodd)
- YMDDIHEURIADAU:** Cyngorwyr W.T. Hughes, Selwyn Williams.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 17 Rhagfyr 2012.

MATERION YN CODI

Gofynnwyd cwestiynau yn y cyfarfod diwethaf ynglŷn â'r materion canlynol :-

- **Gwariant ar gyfer Hyfforddi Aelodau**

Dyweddodd yr Uwch Swyddog Datblygu AD – fel yr eglurwyd yn y cyfarfod diwethaf, bychan iawn oedd y gwariant yng nghyswllt hyfforddiant i Aelodau Etholedig oherwydd nad yw Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn codi am ei wasanaethau. Roedd Ms. Sarah Titcombe o Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi egluro mater y costau hyfforddi ymhellach gan nodi bod 'hyfforddiant yn cael ei gyllido gyda grant Llywodraeth Cymru ar gyfer gwella gweithgareddau o fewn awdurdodau lleol nad ydynt yn cael eu cyllido gan gyfraniad Aelodau' a dyma'r rheswm paham nad yw'r CLILC yn codi am ei wasanaeth.

Dyweddodd y Swyddog ymhellach bod ychydig o hyfforddiant mewnol wedi ei roi i Aelodau gan staff ac fel yr adroddwyd yn flaenorol i'r Pwyllgor Safonau ni fyddai gwneud asesiad bras o'r costau yn hyn o beth yn dangos llawer mwy na £1000 y sesiwn. Roedd cost gyffredinol yr holl hyfforddiant a roddwyd i Aelodau Etholedig yn 2012/2013 oddeutu £9,000.

- **Cofrestru Etholiadol/Etholiad Cyngor Sir**

Rhoddodd y Prif Weithredwr amlinelliad o'i rôl fel Swyddog Canlyniadau ar gyfer Etholiad y Cyngor Sir sydd ar ddod a phwysleisiodd y bydd yn rhaid iddo ddelio gydag ymgeiswyr tebygol ac aelodau etholedig cyfredol ar yr un lefel. Nododd mai gan y Comisiwn

Etholiadol y mae'r cyfrifoldeb yn unig ar gyfer materion etholiadol ac fel swyddog canlyniadau roedd yn rhaid iddo weithio o fewn ei reoliadau. Nododd ymhellach fod yr 21 awdurdod lleol arall yng Nghymru wedi cynnal eu hetholiadau Cyngor Sir fis Mai diwethaf ac mai Ynys Môn fydd yr unig awdurdod fydd yn cynnal etholiad y flwyddyn hon.

Dywedodd mai'r bwriad yw adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Chwefror ar strwythur Pwyllgorau newydd yr Awdurdod. Gyda'r gostyngiad yn nifer yr aelodau etholedig o 40 i 30, nododd y bydd y dyrannu Cadeiryddion ar gyfer y Pwyllgorau yn cael ei wneud drwy'r broses arferol o ethol Cadeirydd gan y Pwyllgorau unigol.

3 GOBLYGIADAU I'R GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD MEWN PERTHYNAS AC ARGYMHELLION Y GYLLIDEB AR GYFER 2013/14

Cyflwynwyd – adroddiad gan Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd mewn perthynas â'r uchod.

Adroddwyd bod y cynigion mewn perthynas â'r Gwasanaethau Democrataidd wedi eu cynnwys o fewn y Ddogfen Ymgynghori dan wasanaeth y Dirprwy Brif Weithredwr. Roedd yr agweddau hyn wedi eu sgrwttineiddio eisoes gan y Pwyllgor Sgrwttini Corfforaethol yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 28 Ionawr, 2013. Y prif arbedion a nodwyd mewn perthynas â'r Gwasanaethau Democrataidd yw cynigion i roi'r gorau i ddefnyddio amlenni rhagdaledig ar draws y Cyngor. Fe ddarparwyd amlenni parod i Aelodau ers 1996, ar gais, er mwyn iddynt allu gwneud eu dyletswyddau. Yn ystod 2011/12 dim ond 6 Aelod ofynnodd am amlenni parod ar gost o £185. Roedd yr adroddiad yn cyfeirio hefyd at gyfarwyddyd gan Banel Cydnabyddiaeth Ariannol Annibynnol Cymru yn ei Adroddiad Blynyddol ar gefnogi gwaith Aelodau awdurdod lleol.

Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn darparu'r gefnogaeth ganlynol i Aelodaeth, heb godi unrhyw dâl :-

- Offer TGCh – ipads (cynllun treialu i Aelodau'r Pwyllgor Gwaith), gliniaduron, argraffwyr a deunyddiau darvoudedig;
- Band llydan a llinellau ffôn;
- Papur ysgrifennu ar wneud cais amdano;
- Gwasanaethau Post.

Materion a godwyd gan Aelodau :-

- Mynegwyd pryder ynglŷn â gwrthdaro posibl rhwng band llydan preifat a band llydan y Cyngor yng nghartrefi'r Aelodau. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau TGCh na ddylid cael unrhyw wrthdaro technegol trwy fod technoleg wedi mynd rhagddo bellach ac nad oes angen gwahanu'r llinellau ffôn unswydd;

Yn dilyn trafodaeth ddofn **PENDERFYNWYD** :-

- **Cefnogi'r arbedion oedd yn cael eu cynnig mewn perthynas ag amlenni parod;**
- **Bod adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor hwn ar ôl Etholiad y Cyngor Sir ar Mai 2013 ar ddarparu cysylltiad band llydan a rheoli diogelwch data.**

4 ADRODDIAD BLYNYDDOL GAN YR AELODAU

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Democrataidd yng nghyswllt yr uchod.

Dywedwyd mai pwrpas yr Adroddiad Blynyddol gan Aelodau Etholedig yw gwella'r cyfathrebu rhwng Aelodau Etholedig a'r Cyhoedd. Gan gofio am yr Etholiadau Lleol ym Môn ym Mai 2013 roedd cadarnhad bellach wedi ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru, ac yn benodol ar gyfer y Cyngor hwn bod rhaid cynhyrchu Adroddiadau Blynyddol erbyn Mehefin 2014.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad a bod adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor hwn ar ôl Etholiadau Lleol Mai 2013 yn gosod allan dempled a phrotocol i Aelodau allu paratoi ar gyfer yr Adroddiad Blynyddol yn 2014.

5 E-DEMOCRATIAETH TGCH I AELODAU

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Rheolwr Systemau TGCh yng nghyswllt e-Ddemocratiaeth i Aelodau.

Adroddwyd – fel rhan o raglen moderneiddio'r Cyngor, mae'r Cyngor ar hyn o bryd yn gweithredu'r System Reoli Pwyllgor Modern Gov. a fydd yn helpu'r Cyngor i ddarparu ei ddyletswyddau democrataidd. Mae'r system yn ei gwneud yn bosibl i ddarparu yn electronig ac i reoli rhaglenni, papurau a phenderfyniadau pwyllgorau ac mae ar gael i Swyddogion, Aelodau Etholedig a dinasyddion ar-lein. Yn dilyn Etholiadau Lleol mis Mai 2013 bwriedir mabwysiadu'r system Modern Gov. fel un safonol i'r holl Aelodau. At hyn, bydd y system Modern Gov. yn caniatáu i Aelodau gwblhau a diweddarau nodiadau ar-lein mewn perthynas â chofrestru diddordebau. Nodwyd ymhellach fod Aelodau'r Pwyllgor Gwaith eisoes wedi derbyn dyfeisiadau tabled iPad a'r bwriad yw rhoi iPad i holl Aelodau'r Cyngor Sir ar ôl etholiadau mis Mai. Unwaith y bydd wedi ei mabwysiadu'n llawn bydd y system Modern Gov. a'r iPads yn darparu arbedion sylweddol mewn perthynas â dogfennau'r pwyllgorau, cyhoeddi rhaglenni a bydd yn lleihau'r costau o brintio a phostio i'r awdurdod.

Roedd Aelodau'r Pwyllgor yn cefnogi'r system Modern Gov. a nodwyd y dylai pob cyfarfod yn y dyfodol gael eu cyhoeddi ar-lein ar wefan y Cyngor.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad a chymeradwyo'r bwriad i fabwysiadu Modern Gov. fel rhan o foderneiddio arferion gwaith a hefyd roi iPad i bob un o'r Aelodau ar ôl etholiadau mis Mai 2013.

**Y CYNGHORYDD H. EIFION JONES
CADEIRYDD**